

իզհար իֆլիաս իտէն Պալըզ բաղար  
ծիվարընտա պագալ Եանի Եորդալուպ  
լուտան ալաճագլը օլանլարըն գանուն  
նալէի թիճարէթին երիզ տօգսան տօ  
գուզ վէ իքի երիզիւնճիւ մատտէլէրի  
նէ թէվֆիքէն թիճարէթլանէեէ կէ  
լէրէք ալաճագլարընը թիւժ գօմիսէ  
վէ սինտիք մուվաճէնէսինտէ իսպախ  
իլէմէլէրի տօգսան սէնէսի մուհարի  
մինին երիվի պէշինէ վէ սէքսէն տ  
գուզ սէնէսի մարտընըն օն իբիսին  
թիւտտիւթի իաճէն բաղար իրթիքի  
նիւնէսէն իթիբպալէն նիշայէթ երիվ  
կիւն զարֆընտա ալաճագլարընը իս  
պալթ իլէմէլէրի զազէթալար իլէ իլա  
իթտիրիլտիկի վէ թալեհին օլունան միւ  
տէթը միւնգագիլէ օլաճաղը հայտ  
հէնուզ տլաճագլըլար կէլմէմիշ վէ պո  
տէֆա մէզքիւր ալաճագլըլարա սէք  
սէն տօգուզ սէնէսի նիսանընն երիվ  
պիրինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն պի  
հաֆիթա տահա մէհալ վէրիլիպ մահա  
լը մէզքիւր իթիլիզասընճա գօնգօ  
տաթօ տգտը միւմքին օլամատըր  
թադտիրտէ մասանըն մէվնուտի մաթի  
լուպունու իսպալթ իտէն ալաճագլու  
զարաթթէի թագտիմ վէ թէվզի օլո  
նաճաղընտան ալաճաղընը իսպալթ ի  
մէեհէն ալաճագլըլար եէվմի մէզպու  
տէն իթիպարէն պիր հաֆիթա զարֆը  
տա մէնվալը մէշուհա վէճհ իլէ ալ  
ճաղընը իսպալթ իթմէլէրի վէ շիմի  
տէլին ետաճղընը իսպալթ իտէն  
ալաճագլըլար իլէ միւտտէթը մալի  
զարֆընտա ալաճաղընը իսպալթ իտ  
ճէք ալաճագլըլար միւֆիլիսը մէրգո  
թարաֆընտան թէքիլիֆ օլունաճա  
գօնգօրտալթօնուն միւզաքէրէ վէ գ  
րարլաշտըրըմասը զըմընտա տօգս  
սէնէսի ընպիւլ եվլէլինին օն պէշին  
վէ սէքսէն տօգուզ սէնէսի նիսանըն  
օթուզունա թէսաալիֆ իտէն բազ  
իլթէսի կիւնիւ սաաթ պէշ րատտէր  
րինտէ թիճարէթլանէտէ քեսիլին մ  
սալիհի իֆլասթիլէն շուրթէթինէ մա  
սուս օլան օտաճա կէլէրէք թիւժ գ  
միսէրի պուլունան իքինճի մուհար  
մէի թիճարէթլա թաղի մուսալիլիի Սա  
րի Էֆէնտիլէ միւրաճաթ իլլէմէլէ  
իլան օլունուր :



ԱԶԳԱՅԻՆ

Գումարը Շերիֆտէ Բէթղէճէմտէ վագր Ս. Երանգեան Այր նամ մահէլլատէ, Բուսլար վէ Ֆրէնկէլէր պէյնիտէ պիր գաղղա զուհուր իթմիշ օլտուղու- նու պունտան ագտէմ պիւտիւրմիշ Ի- տիք :

Պու քերթէ ալտըղըմը մալիմաթա նէզարէն, հիւքիւմէթի սէնիքէ, մէգ- քիւր ուլղունսուղուգլարա խիթամ վէրմէք նիքէթի մէմուհէսիլէ, Գուտ- սը շերիֆ սապըգ միւթէսարըքը Ալի բաշա, վէ մէզահիպ միւտիւրի Զիւս պէյ հազարաթընը, մէզքիւր մէսէլէնին պիր ան էվվէլ թէսվիքէսի իշին, Գուտ- սը Շերիֆէ իզամ պուեուրմաեա գա- րար վերմիշ, վէ իշիտիլիշէ նէզարէն, միւշարիլէյհիւմ հազարաթըն բէնճէն- պիհ կիւնիւ եօլա չըգըշլար տըր :

Հիւքիւմէթի սէնիքէնին իշ պու գա- րարը, Երուսաղէմ վիոխանորդու Գեր- իորէն վարդապետ թարաֆընտան պա թէլէկրաֆ Երուսաղէմ բաթիլիի հազ- րէթլէրինէ շիւտիլիմիշ տիր :

— Գումարը Շերիֆտէն վարիտ օլան ան թէլէկրաֆըն պէնաբնա նէզա- րէն, շէհրի մէզքիւր միւթէսարըքը բաշա հազրէթլէրի, գաղղաեա սէպէ- պիքէթ իլրմիշ օլան վարադոյր եէրի- նէ, հիւքիւմէթ թարաֆընտան եարը- մը պիր ճէթիտ վէ աաի վարադոյր աաաթըրադ, վարադոյր մէսէլէսի հալլ, վէ պու սո րէթլէ աաաիլի հալ իաաէ օլունմուշ տուր :

ՍՕՆ ՀԱՎԱՍՏԱՆԻՐ

ԻԹԱԼԵԱ

Բումա, 1 մայիս

Գաւարա, հիւքիւմէթին էֆքեա- րէնա մուղայիր օլարադ, վէ մալիլէ նազըրը թարաֆընտան վագր օլան գաթի պէնաաթա ըաղմէն, թարէնթ- տէ եարըլաեադ եէնի թէրաանէ իշին 23 միլեօն ֆրանգ սարֆ իթմէեէ գա- րար վիւտիլիկնաէն, վիւքէլա իսթիֆա իթմիշ տիր :

ԵՈՒՆԱՆ

Աթինա, 30 ապրիլ

Մուխարիֆ Ֆերդա զաղէթալարըն պէնաբնա կէօրէ, սըգ սըգ վիւքէ- լաեա թէպէտտիւլաթ վագր օլմասը, գըրալըն էմրի իլէ իսիշ :

Տիկէր թարաֆտան, վիւքէլա թա- րաֆը օլան պազը զաղէթալար, գա- մարանըն տաղըթըլմասըն իսթէմէքտէ տիրէր :

Միլէթ պանգաաընտան սըրգաթ օ- լունան ագճէեէ գարըլըգ, Բիսթօ- թիքի սէհիմէրի, վէ իսթիգրադ թահ- Վիւլաթը պըրադըլմըշ իտի :

ՍԱՐԱՊԻՅԵ

(Առաջին ժամ Բաթիլի)

Table with 3 columns: Item description, Quantity, Price. Includes items like Բաթիլի 2 մայիս, Բաթիլի 2 մայիս, Բաթիլի 2 մայիս, Բաթիլի 2 մայիս, Բաթիլի 2 մայիս, Բաթիլի 2 մայիս, Բաթիլի 2 մայիս, Բաթիլի 2 մայիս, Բաթիլի 2 մայիս, Բաթիլի 2 մայիս.

Table with 3 columns: Item description, Quantity, Price. Includes items like Բաթիլի 2 մայիս, Բաթիլի 2 մայիս, Բաթիլի 2 մայիս, Բաթիլի 2 մայիս, Բաթիլի 2 մայիս, Բաթիլի 2 մայիս, Բաթիլի 2 մայիս, Բաթիլի 2 մայիս, Բաթիլի 2 մայիս, Բաթիլի 2 մայիս.

ԻԼԱՆ

1290) սէնէսէ Բուսլի մայիս երկիրմի- սինտէ եաան արաֆրանկա 1873 հազի- րան իպթիտաթնտա, զարպիսանէի ա- միրէտէ գուրասը քէշիտէ օլունաեադ Բուսլի տէմիր եօլա թահվիւթընըն հիսսէի իքրամիէ պիլէթլէրի էմիլիէթ- լի շարթլար իլէ պէհէրի պէշ զշա. սա- թըլըր, իսթանպօլ քէօրիւ գարըսը Եէնի ճամի գարուսու Նօ. 75 մաղա- զամըղտա :

Քէզա Բուսլի տէմիր եօլա թահ- վիւթընըն պիրիսի վէ իքիսիթ թէր- թիպիլէրի վէ Սադաթըն 8 հիւնճիւ թէր- թիպի վէ Պուքէշ շէհրիսին 20 ֆրանք- լըգ պիլէթլէրի իլէ սաիլի հէր նէվի Էվրօպա սէհիմէրի սաթըլըր :

Զիքր օլունան պիլէթ վէ գուրօնլէ- րինտէն ֆիրուլթ իտէն օլուրիսէ միւա- սիպ պիր սգօնլթօ իլէ սաթըն ալընըր :

Ղուկաս Գ. Երիւսեան

(Ն էՎ Ի Թ Ե)

Գահվէլէրին ալէտաը օլան Մօխա, եաանի Եէմէն գահվէսի, աաը Եէմէնտէն կէլմէլիպ պաշգա մահվէլէրտէն կէլիլու Մօխա իմանը, պիր վագրըթ, Գըր- մըզը տէնիզ լիմանլարընըն պիրիսիսի օլտուղու հալտէ, շիմիի մաուրիեթի գաթիմէսինի զայպ իթմիշ օլուպ, հէ- ման Մօխանըն վիճուրի պիլէ գալմա- մըշ տըր :

Էվվէլա, Մօխանըն մէվգըի ճօղրա- ֆիէսինի թարիֆ իտէլիմ լիմանը մէզ- քիւր, Գըրմըզը տէնիզ սէվահիլինտէ Եէմէն վիւսեթի տաթիլինտէ վէ Պապ -էլ-Մանտէլ պօղազը գուրպիստէ վէ Ատէն եազընլարընտա վագր տըր :

Ատէն իմանը, վագրթի իլէ, Մօխա- տէն բէք տուն պիր հալտէ պուլուն- մագտա իքէն, շիմիլ օնու կէշմիշ տիր : Եէթմիշ սէնէ էվվէլ, Մօխատա 50 պին նուֆուս գաաար էհալի օլուպ, շիմիի իսէ, պիր գաշ պին նուֆուս գաաար տըր :

Մօխատան օ վագրըթ, սէնէվի պիր գաշ միլեօն ֆրանգըգ գահվէ իսրաճ օլունուր իտի : շիմիի իսէ, Մօխատան սէնէվի անճագ 500 պին ֆրանգըգ գաաար գահվէ իսրաճ օլունուր : Շէհրին տաթիլինտէ պուլունան սօ- գազլար, տար վէ Եյրի վէ բիս օլ- տուղունտան, իշինտէ իքաթիթ գա- պիլ տէլիլ տիր, նէ թիճարէթ, վէ նէ սայ ու ամէլ պուլունմաեադ, զարու- րէթ ու խարապիլէթ, տէրէճէյի նի- հաեէեէ վարմըշ տըր :

Մօխանըն մաուրիեթիսին քիմ գապթ իթի տէլի սիւալ օլունուր ի- սէ, հէմիլիար պուլունան իւշ շէհրի գապթ իթմիշ տիր Պուլարըն պիրի, ին- կիլիլէրին քէմալի զուրուր իլէ գապթ իթիտիլէրի Ատէն վէ անտէն սօնրա, Հիւտէյտա վէ Լօհիա տըր : Մօխա գահվէսի, Մօխա թարաֆընտա հաաըլ օլուր զանն իտիլիեթ իսէ տէ, պէօյլէ տէլիլ տիր :

Պահրը մուհիթի Հինտի սէվահիլին- տէ պուլունան Արապիսթանըն ճէնուպ թարաֆըլարընտա չըգան գահվէ, քէր- վանլար իլէ Մօխաեա նազլ օլունուր իտի, շիմիի իսէ, Ատէնէ նազլ օլու- նուր :

Գահվէնին իտիւլ վէ իսրաճ օլուն- տուղու մահվէլին իսթիլի, Ֆրէնքլէր նէզարէնտէ գահվէ տաթիլի, Մօխա գահ- վէսի տիմէքէ միւշթէհր օլտու Գըր- մըզը տէնիզ Աֆրիգա սէվահիլինտէ պուլունան Հապէլտէ հաաըլ օլան գահ- վէ, տահա ալէս օլուպ, պու տաթիլ Եէմէն գահվէսի նաթ իլէ թանըլմըշ տըր :

Ֆագաթ, Ատէնտէ աեքղանըպ էվ- րօպաեա նազլ օլունան գահվէ, էն խալիսի տիր :

Տիկէր լիմանլարտան, Եէմէն վէ եա Մօխա գահվէսի նաթլար, Էվրօպա- եա նազլ օլունան գահվէլէր, տիկէր նէվ գահվէլէր աալի գաըշլարըլտը- ղընտան խալիս տէլիլ տիր :

Զէյթին եազը վէ շարապտա օլտու- ղու կիպի, գահվէտէ տաթիլ ս, խթէ- քեարըլըգ իճրա օլունուր :

Բիշիլիլէն գահվէ, կէրէք շարգ վէ կէրէք Ամէրիգա վէ Ասիա հաաըլաթըն- աալ, օլունէ աղ իշիլիլ իսէ սըհհէթէ ֆայիտէլի տիր :

(Ժուրնալ տէ Տէպա)

— Պուլունան պիր իքի սէնէ մու- գաաաթմա եանըպ քիւլ օլմուշ օլան Շի- գապօ շէհրի, էվվէլքինտէն ալէա պիր շէհրի օլուպ, սայքի եանան խանէլ- րին ճիւլէսի եէրինէ միւքէմէլ խա- նէլէր եաըլմըշ վէ նուֆուսը էհալի, եանըլընտան պէրու, 75 պին նէֆէր գաաար արթըպ, պու կիւնքի կիւն, 400 պինէ պալիղ օլմուշ տուր :

Թիւճաթըլըգ իսէ, Էքսիլէճէք եէր- տէ արթմըշ տըր, շէօյլէ քի, կէշէն սէ- նէ զարֆընտա, պուլտայ ախգ ու ի- թաթը, եանըլըն էվվէլքի սէնէսինտէ օլան ախգ ու իթաաան, 21 միլեօն տօ- լար զիեթտէ օլմուշ վէ էմիլիեթ սա- տըլարընա, 3 միլեօն տօլար թէսիլիմ օլունմուշ, վէլէ-աըլ, եանան մահվէլէ- լէրին արստը իքի գաթ եիւքսիլմիշ տիր :

ՏԱԻԼԻԹԵ

Բուսիա իմքերաթօրու հազրէթլէ- րինին պիրիսի եապէրի հարպը ժէնէ- րալ Թըրէքօֆա, Մէճիտի նըշտըն պէօ- յիւք գօրտօնու իթա օլունմուշ տուր :

— Ամէրիգա սըրգըրը օլունան 200 պին աաթու թիւֆէնկին, 500 պինէ իպ- լաղ գըլընաաղը, շէրիտէյի Ասքէրի- էտէ կէօրիւմիւշ տիր :

— Ալտֆրանկա մայիս 1 թարիսի ի- լէ իսկէնտէրիեթտէն վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆնամէ մաէլինտէն անլաըլ- տըղընա կէօրէ, կէշէն ապրիլ տըրնտա Սիւէիլ գանալընտան կէշէն կէմիլէր- տէն ալընա միւրուրիեթ ըսմի, իքի միլեօն էլլի պին ֆրանգա պալիղ օլ- մուշ տուր :

— Ալմթրիա—Մաճար սէֆիրի գօնթ լիւտօֆ ճէնապլէրի, բէնճէնպիհ կիւ- նիւ Պապը ալիլէ կիտէրէք, խարիճիլէ միւսթէշարը Էֆէնտի հազրէթլէրի իլէ միւլադաթ իթմիշ տիր : Նազըր բաշա հազրէթլէրի, իզմիտ տէմիր եօլունուր ըսմի քիւլաթընտա հազըր պուլուն- մուշ օլտուգլարընտան, Եէվմի մէզքիւր- տէ մագաթլարըն թէշըթի պուեուրա- մաթըլար իտի :

— 87 սէնէսինտէ Էրզըրում կէօմ- րիւլինէ 175 պին 447 տէնկ էմթաա վէ Էշեա վիւրուտ իթմիշ իքէն, 88 սէ- նէսինտէ, 182 պին 871 տէնկ կէլէրէք, պուլունան 7420 տէնկ ֆազլու կէօրիւն- միւշ, վէ 88 սէնէսի վարիտաթընըն քեաֆֆէթիսինէ հէնուգ մալի մաթը քեա- միլէ վէ սահիսէ Եաղ իտիլէմէմիշ իսէ տէ, վուգու պուլան իֆատէեէ նէզա- րէն, սէնէի մէրգուլէ հաաըլաթընըն, 87 սէնէսի հաաըլաթընտան 2 1/2 միլ- եօն մթաաարը ֆազլաթը պուլունմուշ օլտուղու Էւլարի Եարգիլէտէ եազըլ- մըշ տըր :

— Սագս վէյմար կըրան տուգաթը, մայիթը մէվճուտի իլէ, տիւնքի կիւն Պըրուսաեա կիթմիշ տիր :

— Լա թիւրքիտէ օգունտուղունա կէօրէ, սաաթը սապըգ Լաաա բաշա հազրէթլէրինին կիւնիւնաէ օլտուղու կիպի, պուլունան պէօյլէ տաթիլ նազըր բաշալար հազարաթը, քէնտի տաթիլէ- լէրինէ տիւտ օլան մաաթլէրի հազգըն- տա, տօղրուտան տօղրու Զաթը հազ- րէթի Շահանէ իլէ իսթիլարէ իթմէիպ, սաաթադա հազրէթլէրի իլէ իսթիլարէ իտէճէքլէր տիր :

— Ալմանեա սէֆիրի Մ. Գէօտըլ ճէ- նտալէրի, էվվէլիսի ախալմ, Սաքս վէյմար կըրան տուգաթընտ իքրամէն, Ալմանեա սէֆարէթխանէսինտէ միւ- քէմէլ պիր զիեաֆէթ քէշիտէ իլլէ- միշ տիր : Բուսիա սէֆիրի ժէնէրալ ինեաթիլէ ճէնապլէրի իլէ սիւֆէրա- տէն պազըլարը, մէզքիւր զիեաֆէթ- տէ հազըր պուլունմուշալար տըր :

— Խալիլ Շերիֆ բաշա հազրէթլէրի, միւթէվէֆա Ալի բաշանըն, Պէպէթտէ վագր եալըսըն, 70 պին զշա քիթա- լաթը օլուպ, եազ մէվսիլմին օրաաա կէշիլէճէք տիր :

— Կէշէնտէ Սէլանիք քէօրֆէլինտէ, պիր պօրա գուհուրի իլէ, իքի զըթա եիւքիլէ կէմի գարաեա տիւլիւպ, 25 տէն զիեաթտէ սանաալ իլէ մալունա զաթը օլմուշ տուր :

— Թէրսանէ ամէլէսի, թէտաթիլ- տէ պուլունան իւճիթլէրինին թէտի- եէ վէ թէսվիլէ պուլունմաթըն, պու քէրէ իսթիտա իթմիշ օլտուգլարընտան Պահրիեէ նազըրը տէվլէթլու բաշա հազրէթլէրինին, ամէլէսի մէրգուլէ- եէ պիր ալլըգ վէրիլմէսինէ էմր, վէ պագը գալան տաճաղարընըն տաթիլ եազընտա թէմաթիլէ թէտիլէ օլուն- նաաղընը վաա իթմիշ օլտուգլարըն, Լա թիւրքիտէ օգունմուշ տուր :

— Պահրիեէ թէֆթիլ մէմուրարը տաթիլ, պու տէֆա Պապը սէրաքէրի- տէ օլտուղու կիպի թանգիմ օլունմուշ- վէ մէմուրինի մէրգուլէ իլլէն մուալ, եէն օլան մահվէլէրտէ 32 գապիթ տա- խի իգալէ իտիլմիշ օլտուղու քէզա Լա թիւրքիտէ օգունմուշ տուր :

— Պէյ օղլունտա կիճէլէրի սազէն- տէլիք իթմէքտէ օլան պիր թագըմ Լէհիլ գաըլարըն, հիւքիւմէթի սէնի- եէ թարաֆընտան, չաղը չալմալարը մէն օլտուղունտան, պուլունտան եիւզ գաաարը, բէնճէնպիհ կիւնիւ վաթօրա ըաթլպէն, տիտը ալէրէ կիթմիշէր տիր :

— Զարչուի քէպիրտէ մանիֆաթու- րաճը Սէմէրճի օղլու Բօխանըն տէսթ- կեահաաարը պուլունան թուա օլլու Տիմիթի, տիւքքեանընտան պաամա սիրգաթ իտէրէք, Էթթէեէ պէրուեէ սաթմագտա օլտուղու կիպի, չարչուի մէզքիւրտէ բարչաճը Մինսա վէ օղլու Միսաթ վէ պիր գաշ Էհհուտիեէ, մէզ- քիւր պաամաաան ֆիրուլթ իթմիլի խապէր ալընտարա, մէրգուլմ Մինսա վէ Միսաթ, տէրտէսթ օլունմուշ վէ իս- թինթագտա, մէզքիւր պաամանըն, տէսթ կեահաաարը մէրգուլմ Տիմիթի տէն ալտըլարընըն պէնտան իլլէմիշ, վէ ու- սուլը վէճ իլէ մէրգուլմէրին խանէլէ- րի թէհաթի օլունտուգտա, մէրգուլմ Բօխանըն սըրգաթ օլունան պաամաաթն- տան բարչա օլարադ, 300 արչըն մըգ- տարը գուհուր իլլէմիշ օլտուղունտան, թահգըգաթը լաղըմէ, վէ մէրգուլման հազգլարընտա մուամէլէյի գանսինէ տէրտէսթ իլլա պուլունմուշ տուր :



—Էրզրուում ալիւ խօսքախանէ քիւշատ իշին պիր իեանէ տէֆթէրի քիւշատ օլունուպ, 119-488 շշ թօր-լանմը տըր :

—Դըպըզ ճէգիրէսինտէն պիր թա-գըմ ֆեմիլեալարըն, կէմի վէ վաբօր-լարա իզմիր վէ թարսուսա հիճրէթ իթմէքտէ օլունուպը, մահէլինտէն պիրտիրիմիշ տիր :

ՍՈՒՐԻԱ ԶԱՎԱՏԻՍԼԵՐԻ

ՍՈՒՐԻԱՍԱ ՄՕՐՄՕՆԼԱՐ-ՊԵՏԷՎԻԼԵՐ  
Շամտան Լէվըթ ճէրլաւա շու վէճհ իլէ եազըմը տըր :

Եեքիլ հալաթիսի օլարագ, սէքիլ Նէֆէր Մօրմօնլարըն, Պարատա գըբըլա-րընտա չաթըր գուրմուշ օլմալարը հա-վաթիսինտէն իպարէթ տիր: Պունլար, պուրատա եէրլէյմէք Նիեթիստէ օլ-մաեպ, ֆազաթ, քէնտի ճիւնլէրինտէն օլունլարըն, պուրատա նասըլ եաչա-եապիլի օլմալարըն անլամագ իսթէր օլունուպըն պիրտիրիմիշ տիր: Մ.Բ.ս-միթ, պունլարըն ռէյիսի տիր, մէր-գուրմուշ պիր չօգ քիթապ տաղըմը օլմալարըն պագըլընճա, չօգ առտմ-քէնտի մէգհէպինէ ճէպ իթմէք ար-ղուսունտա տըր տէյի զանն օլունւ-պիրիլ :

Պու եէնի կէլէնլէր իլէ իւնսիլէթ բէյտա իտէլէր, քէնտի առէթլէրի հազգընտա պաղը կէօնա մալիւմաթ ախզ իթմիշլէր վէ պունլարըն, Միւս-իւմանլար կիպի, տէօրթ գարը իլէ իգթիֆա իթմէքէճէքլէրինի անլամը-լար տըր : Պաղըլար էօյլէ զանն իտէր-լէր քի Միւքիւեա պիր թագըմ Մօրմօն հիճրէթ իտիպ օրատա իսքեան իթ-տիքտէ, թէնպէլ վէ խաֆիֆմէչըեպ Մուրիւլըլար, սանաթ վէ չալըյմագ-լըգ ճիւնլէթ իլէ էյի պիր իպրէթ վիւրէպիլիլէր : Հալ պու քի, սէօյլէն-տիլինէ կէօրէ, վալի բաշա հազըլէթ-լէրի, պու Մօրմօնլարըն, պուրատա եէրլէյմէք թապալվուլարընա միւսա-յիտ տէյիլ տիր, չէօյլէ քի, ազ վա-գըլթ տան պուրատա թէրք իտէճէքլէրի իհիլիտալտէն տիր : Շուրաւը սահիհ տիր քի Մուրիւտա գէր իտիլէճէք պիր չօգ արտղի պուրունուպ, Պըրիկա-միւնկուլն շուկիւրտէրի, իսթէտիլէրի կիպի թօրագ իլէ ուղըապիլիլէր :

Սուպհի բաշա հազըլէթլէրի, Սու-րիատա ազ պիր վագըլթ մէմլէքթի ի-տարէ իթտիլի հէնկեամտա, էօյլէ իշ-լէր եաթմը տըր քի, պունլարտան պա-գըլարընըն, ինկիլթէրանըն հիւքիւ-մէթ տառալարընըն մալիւմի օլմալը, վէ Միւսիւմանլարըն տալի անլէրտէն իպրէթ ալմալարը լաղըմէտէն տիր :

Միւշարիլէյն հազըլէթլէրի պուրատա կէլտիկի վագըլթ, մէմլէքթ գըթըլգ պէլիեթսինտէն հէնուգ գուրթուրմուշ իտի, էօյլէ պիր գըթըլգ քի, անըն էմ-սալի եալընըլ իրանտա կէօրիւմիւշ տիր, չէօյլէք քի, էրքէքլէր ֆաթիլ-եալարընըն չէքտիլէրի մէշագաթլա-րը կէօլլէրի իլէ կէօրմէմէք իշին քէն-տի քէնտիլլէրինի էօլտիւրիւրլէր, գա-տընլար, պիր բարշա էթմէքէ պէտէլ օլարագ չօնուգըլարընըն սաթտար իտի, գաթընըն պիրի, կիւնիւն պիրիւսէպա-չընըն իւզըրինտէ կիւզէլ պիր չօնուգ-թութմուշ օլունուգու հալտէ, բաղարըն տօշաչըպ, «պու չօնուգա պէտէլ պա-նա քիմ էթմէք միրի» տէյի պաղը-րըպ տուրուր իտի, Միւսիւմանըն պի-րի, միւշլէրի չըգըպ, վարտեք միր-տի վէ չօնուգու կէօթիւրտիւ : Մէգ-քիւր գըթըլգ հէնկեամտա, քեաֆ-ֆէյի խըրիսթիւնալար, պիւա միւս-թէնտա, ալիճէնապճա տալրանալար

խոստուսի իլէ իւնլար :

Սաեքճա չօգըլուգ օլմաեան բը-րօթէսթանլար, եալընըլ քէնտի մէգ-հէպլէրինտէն օլունլարա մուսվէնէթ իթմէյիպ, միւսիւման ֆաթիլեալարը-նա տալի մուսվէնէթ իթտիլէր, պու ֆաթիլեալարտան պիրիսի, պիր չօգ-կիւն, օթտան պաշգա պիր չէյ եէմէ-միշ իտի :

Սուպհի բաշա հազըլէթլէրի, Շամ-կէլտիքտէ, իլք իշի, ֆիեաթը եիւք-սէք թութմագ մագսէթի իլէ էեալէթ-տէ տէրանպար իտիլմիշ օլուն պուր-տալարըն քեա ֆիֆէսինի տէ չէհիլէ կէ-թիլթմիշ օլմալը օլմալարըն : Վալի բա-շա հազըլէթլէրինի միւսվէնէթինտէն պիրգալ կիւն սոնրա, ուն եիւքիւ 150 տէվէ, շըմալ թարաֆընտան կէլմիշ օլ-տուգըլարը հալտէ, Շամա կիրիպ, պուրտալըն ֆիեաթը անիտէ զիեաթէ-սիլլէ տիւշտի :

Վալի բաշա հազըլէթլէրի պուրատա կէլտիլի վագըլթ, Արապլար, իթա-աթաղըլը ուն տէրէճէքէ վարտըր-մըլար, վէ եաղմաճըլըլը քէնտի-լէրէ իշ կիւն իթմիշլէր իտի : Պէտէ-վիլէր, էստորալէն սահաթընտա տիւշ-մէնի գօլալաեալ, Գօէլօ-Սիւրիանըն միւսվէնէթ արաղիլլէրինտէ չաթըլարընը գուրթար իտի :

Պունլար, Սաթիւնաեա, Մալուլա, վէ Նէպը չէհիլլէրի, վէ Սուրիանըն սինօրլարը օլուն սալի չէհիլլէրին գօ-եոնլարընը ալըպ կէօթիւրմիւշլէր վէ Պաղտատ եօլունտան քիմաէ կէլէմէլ օլմուշ իտի, չիւնքի, մէրգուման հալ-տուլար, չէհիլլէ թա եազըլարըն-տա պուրունա քէօյլէրի եաղմաեա վիլմէքտէ իտիլլէր :

Սուպհի բաշա հազըլէթլէրի, պու-հալին, խաղիւնէյի հիւքիւմէթէ պիր պարը աղիմ, վէ մէմալիքի մահրուսէ իշին գապիթէ մէնպալ օլունուգու հիսս պիրլէ, պունուլն էօնիւնիւ ալմա-եա ճահտ ու իգտամ իթտի : Միւշա-րիլէյն հազըլէթլէրի, իւնսիւնըն էօ-թէտէն պէրու թիւրքիւ հազգընտա օլուն Նիեթի ռաղուսի վէ իճապը հալ իգթիլգաթընճա, էր եա կիւն, հիւքիւմէ-թի սէնիեթէն, քէնտի վարըլը իշին մուհարէպէեք կիրիլէճէյիլին թէֆէք-քիւր իլլէմիշ տիր, էկէր Արապլար, հէր վագըլթ մէմալիքին տիւշլէնլէրի օլմագ-տան տուր օլմալար իսէ, թէնլիքէ վագթինտէ մէմալիք իշին թէնլիքէլի օլապիլիլլէրի ֆագաթ, էկէր հիւքիւ-մէթի սէնիեթ, պունլարը քէնտիսինտէ տօլթ իթմէքէ մուսվէնէթ օլուն իսէ, տիւշլէնլին իսթիլաթըն գաթ իտէ-պիլլէճէք սուրէթտէ, հէր թարաֆա սէվգ իտէպիլիլ 70 պին աթլըեա մա-լիք օլուն, ինկիլթէրա, հիւքիւմէթի սէնիեթէն միւթթէֆիլի օլունուգա, Սիւրիա վէ եալտա Անատուլ իւզէ-րինէ, անճագ գարտան հիւճում օ-լունապիլիլ : Պունուլն կիպի պիր մէմ-լէքթտէ, պիր օլուն, Արապլար իլէ արասը էյի օլունուգու, վէ քէնտի պա-չընտա, Հիւսիսլիւմանըն ինկիլիլ օֆի-չիալարընտան պիր գալ Նէֆէրի պու-լունտուգու հալտէ, մէմլէքթ իւզէ-րինէ հիւճում իտիլմէսինի, մատտի ճիւ-հէթլէ միւսլիլիլիլ գըլապիլիլ :

Սուպհի բաշա հազըլէթլէրի իլք էվ-վէլ, հէր Նէրէտէ քի խեան աթէչի զուհուր իտէ իտի, անիտէ սէօնտիւ-րիւր վէ պունու օլալա պաշա չըգա-րապիլիլ իտի, զիրա, Արապլար, եէնէ-ճէք իշէճէք թէտարիքի իշին վագըլթ վագըլթ չէհիլլէ կէլմէքէ մէգպուր տուր լար :

Պունլարըն պիր ուլունուգու հաթէ-քէթի խապիլինի ալտըգտա, բաշա հազըլէթլէրի պիր չէհիլլէ եաղաչըր եաղաչմագ, իւզէրլէրինէ հիւճում ի-տիլմէսինի պա թէլէկրաֆ էմի իտէր իտի :

Հէր գանլի գապիլէ քի գարըլ գօ-մաեա չըգընտ իտի, չէտիտէն միւճա-գաթ գըլընըր, հաթթա, վալի իլէ միւ-սալէհա իթմիշ օլուն տիկէր գապիլլէլը մէգըլըր տըր գապիլլէքէ գարըլ գալ-ղա աչարլար իտի : Վալի բաշա, աշի-րէթլէր իլէ էյի պարընըր, հաթթա, չէյիլլէրինէ, քէնտի էյի իլէ, իրէքլի վէ գըլապտանլը ռուպալար կիրտիրի իտի :

Սուպհի բաշա պիր թիւֆէնկ պօ-չալթմագըլըն, յօթի նամ մահէլիլի գապթ իթտի : մահէլիլի միգըլըրու գապթ իթմէք իշին, իպրահիմ բաշա, 30 պին ապէր թէլէք իթմիշ տիր : Սա-մանլար թարաֆընտան իւզէրլէրինէ հիւճում օլունալագ գանն օլունտան մա-հէլլէրին քեաֆիֆէսի տէ, Սուպհի բա-շանըն սանէսինտէ, պու կիւնքի կիւն, հիւքիւմէթի սէնիեթէն վիլկի վիլմէք-տէ տիրլէր :

Կէլլէն իլք պահարտա, չէյի Մօրէլ ի-տօթթօր թիրաթըմը վէ պիր գալ ին-կիլիլ եօլունլարըն Գօրաքտա էսիր թուլթուպ, պիր չօգ բաշալարըն ալ-մաեալըն սալը վիլմէմիշ տիր :

Սուպհի բաշա, մէգըլիւր ֆըրսաթ-տան իսթիլիտէ պիրլէ, Գօրաքըլ գապթ իթտի : Միւշարիլլէյն հազըլէթլէրինի Նէ եօլ իլէ մէնլիլի մագսէտէ վաթըլ օլմուշ օլունուգու տիգգաթա շաեան օլ-տուլունտան, պեր վէճհի աթի պէ-եան իտէրիմ, չէօյլէ քի, չէյի, պիր կիւն կէլիպ, ինկիլիլ եօլունլարը քէն-տի միսաֆիրի օլունուգալը վագըլթ հազըլարընտա իպարըլ թիւթթ իլլէ-միշ վէ քէնտիսի տալի, Զաթը Շա-հանէնին սառըգ թէպաաթընտան պու-լունտուգուլուն վալի բաշաեա իֆաեթ իթմիշ տիր :

Սուպհի բաշա, պու միւնսիւպ ֆըրսաթը գալըմաեաթագ, կիւնիւն պիրինտէ, մէրգուլա «հազգընըգտա օլուն թիւթթի քեաթիլլէլ իսպաթ օլ-մագ իւզըն, պու կիւնէ գաաթար հիլ պիր օրապ չէյիսին նալիլ օլմուշ օլմա-տըլը Նիլմէթի սիլգէ իտէճէլիմ, եանի, սիլգի, գարիլլէնիլգէ գալմագալմ նաապ իտէճէլիմ, վէ եիւքսէք պիր մէվգը-յա հալիլ օլուն առաւմալըր գըրգան-մաք ինսան թապիթընտան օլուն-ղունտան, էմիրիլիլ թէմալիլլէ իճ-րասընա տիգգաթ օլունմաթը իշին, սի-լգի իլէ պիրլիքտէ սիւհալ : Նմըլ 700 քի-չի եօլլա եաճաղըմ տէտի :

Միւշարիլլէյն հազըլէթլէրի, պու միւքեալմէյի նաթլ իլլէտիլի վագըլթ, Մօրէլլիլ կէօթլէթմէք իւզըն, սա-հիպ լիեաթաթ պիր գապիլթ տալի եօլլալը օլունուգու, վէ պու սու-րէթլէ, աալա պիր թիւֆէնք պօշալթ-մագըլըն, օրալարըն ճիպրալթարը սաեքլան մէգըլըր Գօրաք չէհիլլի գապթ իթմիշ օլունուգու պիրտիրտի : Մահէլիլ մէգըլըր, պու կիւնքի կիւն, մէմալիքի մահրուսէնին պիր գըսմը տըր :

Ֆագաթ, Սուպհի բաշանըն, Սու-րիատա կէօրտիլիլ էն պէօյիլք իշի : Արապլարը, չիֆթիլիլ լալըլթըմաթը օլմուշ տուր : Հօմտան Համահա կէ-թիլլէն եօլուն շարըլ թարաֆընտա, Ալահ թապիր օլունուր պէօյիլք պիր մահէլլ պուլունուպ, իւզէրլէրինտէ պիր չօգ քէյ վար տըր, եէրլիլլէրին պէ-

եանընա Նէգարէն, մէգըլըր քէօյլլէրին սաեքսը, 361 է պալիլ օլուն իմիշ : խանլէր, Հօրանըն քէօյլլէրի խանլէ-րի կիպի, պիր Նէվի գարա մէրմէր-տէն եաթըլմըլ տըր, ֆագաթ, վիրան պիր հալտէ պուլունտուգըլարընտան, պու կիւնքի կիւն, հիլ պիր ֆաթիլեա մէգըլըր խանլէրտէ իսքեան իթմէ-մէքտէ տիր :

Վալի բաշա, Հօմուլն պագը աշի-րէթլէրինէ մուսվէնէթ իթմիշ օլունու-ղունտան, պունլար, քէօյլլէրի թալիլ վէ օրալարտա իսքեան իթմէքէ պաշ-լամըլար տըր : 1872 Նոյեմբեր 27 տէ, Համանըն հիւքիւմէթ գօնաղընտա պիր թագըմարապար հազըր պուլունտուգ-լարը հալտէ, վալի բաշա հազըլէթլէ-րի, 26 Նէֆէր արապ չէյիլլէրէ, իրէք-լի վէ սըրմալը ռուպալար կիրտիրի տիր :

Թօլմաթ պիր վագա, վալի բաշա-նըն, մէնլիլի մագսէտէ վաթըլ օլմա-սընա եաթըլ իթմիշ տիր, չէօյլէ քի, պունտան օթուլ սէնէ մուգաաթէմ, գուվլէթլի պիր արապ աշիլլէթինէ գօմանտանլըգ իտէն ֆիլմէնէնիլլ չէյ-լին պիրի, պիր զիեաթէթտէ հազըր պուլունմագ իւզըն, Հօմ միւթէսար-րըլթ թարաֆընտան տալթթ օլունուպ եալընըլ պիր էսիր իլէ պիրլիքտէ կէ-լիլ վէ սուֆրաեա օթուլուր օթուր-մագ, կէրէք չէյիլին վէ կէրէք էսիրին պաշալար պիր վուրուչտա վիճուլտէ-րին տէն ալըրըլըր, Պունլարըն նալլէրի կէօմիւլտիլիլ եէր մալիւմ իսէ տէ, արապլարա էօյլէ տէնմիշ իտի քի չէյ-լինիլլ էսիր թուլթուլուպ, իսթանպօ-լա կէօնտէրիլլիլ տուլտագ, չէօլէ ֆիրար իթտիլլէր, վէ պաշաալար, էվլէլլէրինտէն զիեաթէ Օսմանլարա տիւշլէնլիք իթմէքէ, վէ չէյիլլէրինին պաշընա Նէ կէլմիշ օլունուգու պիր էյիճէ անլաեամաթըլար :

Սուպհի բաշա կէլտիքտէ, քէնտի էվլէլլէր չէյիլլէրի կէլմիշ տիր կիպի զանն իթտիլլէր, չիւնքի, բաշալի միւ-շարիլլէյն, պունլարըն իսանընա աշի-նա օլուն, հազըլարընտա ինսանիեթթ-լէ մուսվէնէթէ պուլունուր իտի : ֆա-գաթ, Արապլարը տալիլլէլի իթտաթա իտիալ իտէպիլլէսի, աղլինէ սէպէպ օլուն, զիրա Նիմ իսթիլլէլլէթ էլտէ իտէրէք, Արապլարըն մուսվէնէթի իլէ Սիւրիա վալիսի օլմագ մագսէտի իլէ չէօլլէն Նիմ պարպար վէ խաթիմ օլուն աշիլլէթլէրինի աալիլի տալիլլէլի ի-թաթալա ալըլ տըր տէյի տիւշլէնլէ-րի թարաֆընտան աղլ օլունտու :

Միւշարիլլէյն եէրինէ կէլլէն, քէն-տիսինին իթթիլալ իթմիշ օլունուգու ուսուլա տապալն տապալն զըտտ պիր ուսուլա սիւլլէք իթմիշ օլունուգուտան, Արապլար, պաշաալարըն էվլէլլէր կիպի Արապլըն միւնպիլթ օլալարընտա էհ-լիլի եաթըլ գալունմաեա :

Ղալաթտա Սանթըգըլար սօգա-ղընտա մուգիմ գաղինօնուլն պի-րինին, պիրի պիւրաթօ եէրինտէ վէ տիկէրի պիւֆէտէ խըտմէթ իթմէք ի-չին, իքի ուշաղը օլուն, իպու բաա-գալիւա եօրթուսունտա, մէրգուլ գա-ղինօնու գէվճէթիլլէ պիրլիքտէ պիր մահէլլէ կիւն, վէ օրատան ալտէ-թինտէ, մէգըլըր իքի ուշաղալարը քէն-տիսինտէն կէլմէքէ կիթմէք իշին իղի իսթէնիպ, կիտէրլէր վէ օլ կիւնիլ կէ-րի աէօնմէլլէր :

Ալալալ իսթիլ, գաղինօնու եա-թագ օտաաթընա վարալընտա, օրա-



